

Tabel cu valorile unghiurilor remarcabile

Cele cinci unghiuri de bază pe care le memorezi o singură dată. Restul cadranelui se deduce prin reducere la primul cadran (formulele de mai jos) sau prin formulele de unghi suplimentar.

Sinus: $\sin 0, \sin \frac{\pi}{6}, \sin \frac{\pi}{4}, \sin \frac{\pi}{3}, \sin \frac{\pi}{2}$ $\sin 0 = 0, \quad \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}, \quad \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}, \quad \sin \frac{\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{2}, \quad \sin \frac{\pi}{2} = 1$

Cosinus: $\cos 0, \cos \frac{\pi}{6}, \cos \frac{\pi}{4}, \cos \frac{\pi}{3}, \cos \frac{\pi}{2}$ $\cos 0 = 1, \quad \cos \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}, \quad \cos \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}, \quad \cos \frac{\pi}{3} = \frac{1}{2}, \quad \cos \frac{\pi}{2} = 0$

Tangentă: $\operatorname{tg} 0, \operatorname{tg} \frac{\pi}{6}, \operatorname{tg} \frac{\pi}{4}, \operatorname{tg} \frac{\pi}{3}$ $\operatorname{tg} 0 = 0, \quad \operatorname{tg} \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{3}, \quad \operatorname{tg} \frac{\pi}{4} = 1, \quad \operatorname{tg} \frac{\pi}{3} = \sqrt{3}$
 condiție: $\operatorname{tg} \frac{\pi}{2}$ nu este definit

Cotangentă: $\operatorname{ctg} \frac{\pi}{6}, \operatorname{ctg} \frac{\pi}{4}, \operatorname{ctg} \frac{\pi}{3}, \operatorname{ctg} \frac{\pi}{2}$ $\operatorname{ctg} \frac{\pi}{6} = \sqrt{3}, \quad \operatorname{ctg} \frac{\pi}{4} = 1, \quad \operatorname{ctg} \frac{\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{3}, \quad \operatorname{ctg} \frac{\pi}{2} = 0$
 condiție: $\operatorname{ctg} 0$ nu este definit

Reducere la primul cadran $\sin(\pi - x) = \sin x, \quad \cos(\pi - x) = -\cos x, \quad \sin(-x) = -\sin x, \quad \cos(-x) = \cos x$

Unghi complementar ($90^\circ - x$) $\sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos x, \quad \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x$

Identități trigonometrice fundamentale

Singurele identități pe care trebuie să le ții minte literă cu literă. Restul se deduc.

Identitatea fundamentală (Pitagora) $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$

Definiția tangentei și cotangentei $\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}, \quad \operatorname{ctg} x = \frac{\cos x}{\sin x}$
 condiție: domeniul de definiție corespunzător

Produsul tangentei · cotangentă $\operatorname{tg} x \cdot \operatorname{ctg} x = 1$

$1 + \operatorname{tg}^2 x$ $1 + \operatorname{tg}^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$
 condiție: $\cos x \neq 0$

$1 + \operatorname{ctg}^2 x$ $1 + \operatorname{ctg}^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$
 condiție: $\sin x \neq 0$

Periodicitatea funcțiilor $\sin(x + 2k\pi) = \sin x, \quad \cos(x + 2k\pi) = \cos x, \quad \operatorname{tg}(x + k\pi) = \operatorname{tg} x$
 condiție: $k \in \mathbb{Z}$

Formule pentru sumă și diferență de unghiuri

Cele șase formule care apar cel mai des în baremele BAC — toate decurg din formula sinusului sumei.

Sinus de sumă $\sin(a + b) = \sin a \cos b + \cos a \sin b$

Sinus de diferență $\sin(a - b) = \sin a \cos b - \cos a \sin b$

Cosinus de sumă $\cos(a + b) = \cos a \cos b - \sin a \sin b$

Cosinus de diferență $\cos(a - b) = \cos a \cos b + \sin a \sin b$

Tangentă de sumă
condiție: $\cos a, \cos b, \cos(a + b) \neq 0$ $\operatorname{tg}(a + b) = \frac{\operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b}{1 - \operatorname{tg} a \operatorname{tg} b}$

Tangentă de diferență
condiție: $\cos a, \cos b, \cos(a - b) \neq 0$ $\operatorname{tg}(a - b) = \frac{\operatorname{tg} a - \operatorname{tg} b}{1 + \operatorname{tg} a \operatorname{tg} b}$

Formule pentru unghi dublu și jumătate

Cazul particular al formulelor de sumă când $b = a$. Le verifici imediat dacă uiți, dar le memorezi pentru viteza din Subiectul I.

Sinus de unghi dublu $\sin 2x = 2 \sin x \cos x$

Cosinus de unghi dublu (trei forme echivalente) $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x$

Tangentă de unghi dublu
condiție: $\operatorname{tg} x \neq \pm 1$ $\operatorname{tg} 2x = \frac{2 \operatorname{tg} x}{1 - \operatorname{tg}^2 x}$

Sinus de unghi jumătate
condiție: semnul depinde de cadran $\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}$

Cosinus de unghi jumătate
condiție: semnul depinde de cadran $\cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}$

Liniarizarea lui $\sin^2 x$ $\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$

Liniarizarea lui $\cos^2 x$ $\cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$

Transformări sumă ↔ produs

Foarte utile pentru ecuații trigonometrice care nu se rezolvă direct și pentru simplificări la Subiectul I.

$\sin a + \sin b = 2 \sin \frac{a + b}{2} \cos \frac{a - b}{2}$

$$\sin a - \sin b$$

$$\sin a - \sin b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \sin \frac{a-b}{2}$$

$$\cos a + \cos b$$

$$\cos a + \cos b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \cos \frac{a-b}{2}$$

$$\cos a - \cos b$$

$$\cos a - \cos b = -2 \sin \frac{a+b}{2} \sin \frac{a-b}{2}$$

$$\sin a \cos b$$

$$\sin a \cos b = \frac{1}{2} [\sin(a+b) + \sin(a-b)]$$

$$\cos a \cos b$$

$$\cos a \cos b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) + \cos(a+b)]$$

$$\sin a \sin b$$

$$\sin a \sin b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) - \cos(a+b)]$$

Ecuții trigonometrice fundamentale

Cele patru ecuații-cadru. Orice ecuație trigonometrică de BAC se reduce, prin substituție sau transformare, la una dintre formele de mai jos.

$$\sin x = a, a \in [-1, 1]$$

$$x \in \{(-1)^k \arcsin a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\cos x = a, a \in [-1, 1]$$

$$x \in \{\pm \arccos a + 2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\operatorname{tg} x = a, a \in \mathbb{R}$$

$$x \in \{\arctg a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\operatorname{ctg} x = a, a \in \mathbb{R}$$

$$x \in \{\operatorname{arcctg} a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$$

Ecuție omogenă $a \sin x + b \cos x = c$

condiție: $a \neq 0$; se reduce la $\sin(x + \varphi) = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

$$a \sin x + b \cos x = \sqrt{a^2 + b^2} \sin(x + \varphi), \quad \operatorname{tg} \varphi = \frac{b}{a}$$